

آموزش همدلی و کمک کردن به کودکان در «خانه و خانواده»

برنامه «خانه و خانواده» رادیو ایران، با نزدیک شدن به روز احسان و نیکوکاری، چهارشنبه ۱۳ اسفند آموزش همدلی و کمک کردن به کودکان می گوید.

به گزارش روابط عمومی رسانه ملی، جشن نیکوکاری به لحاظ معنوی، اجتماعی و فرهنگی دارای کارکردهای ویژه‌ای است. ازجمله آنها می‌توان به گسترش و

تلویزیون مردم را برای تماشای سریال آماده کرد

«اگر مسیر فیلمسازی شما را مورد بررسی قرار بدهیم، متوجه خواهیم شد آثاری که برای سینما و تلویزیون ساخته‌اید به مفاهیمی همچون عدالت‌خواهی، طرح مفاسد اقتصادی و...پرداختید. این اتفاق در سریال دادستان هم پیش آمده‌است. آیا قبل از شکل‌گیری طرح قصد داشتید این مسیر را ادامه بدهید یا در حین کپ و گفت با مسؤولان تلویزیون به این نتیجه رسیدید؟

طرح اولیه سینمایی دادستان نوشته شده بود و من از پارسال قصد داشتم این کار را به تولید برسانم. در این طرح، خط قصه مشخصی وجود داشت ولی وقتی با مسؤولان سیمافیلم مذاکره کردم، از من خواستند طریی برای ساخت سریال بدهم. دو سه تا ایده هم مطرح بود و آقای رمضان نژاد، رئیس سیمافیلم

برای کدام سریال مردم بیانیه دادند؟

«چند درصد اتفاقات سریال دادستان واقعی است و چقدر نشأت گرفته از تخیل شماست؟ می‌خواهیم بدانیم حواشی شخصیت‌ها تا چه میزان واقعیت دارد؟ زیرا ما در این سریال حواشی حمله‌داعش را هم می‌بینیم؟

خط کلی قصه واقعی است.

«خودتان مصداق دارید؟

بله، مصداق وجود دارد. آدم‌هایی که این طور گرفتار شدند، باج دادند و اطلاعات می‌دهند.

«نهادهای امنیتی هم در این بخش‌ها با شما همکاری کردند؟

نه، این چیزهایی بود که در پژوهش خودمان به این نتیجه رسیدیم. بگذارید مثالی بزنم مگر آگاتا کریستی وقتی داستان پلیسی می‌نوشت پلیس به‌او اطلاعات داده‌است یا این‌که خودش پلیس بوده؟ باید گفت هیچ‌کدام. همه این موارد نشأت گرفته از ذهن خلاق او بود. این موارد هم نتیجه پژوهش و ذهن خودمان بود که در موضع شاک، نفوذی، بازجو و... قرار دادیم. ضمن این‌که بخش‌هایی که دانشجویان در سریال دادستان مطالبه‌گری می‌کنند، خاطرات خودم است که به‌خاطر مطالبه‌گری پیام به دادگاه کشیده شده‌بود. حرف‌های ابودر (برزو ارجمند) از جنس سخنرانی‌ها و نصیحت‌های خودم است که در تشکل‌های دانشجویی گفته‌ام. زمانی آرزوی ما این بود که وزیری به دلیل اشتباهاتش محاکمه شود اما این اتفاق نمی‌افتاد و فقط رسانه‌ها می‌نوشتند اما امروز وکیل، وزیر و شهردار هم به دادگاه می‌آیند و

مسأله نفوذ، جدی است

«ما در صحنه‌ای از سریال می‌بینیم محمد کاسبی که ایفاگر نقش نماینده مجلس است به‌راحتی اعتماد می‌کند و راهی یک کشتی می‌شود و فقط یک سوال می‌پرسد که آیا آمیوه‌الکل دارد یا نه و بعد از خوردن آن بیهوش می‌شود و برایش ماجراهای مختلفی پیش می‌آید. این صحنه از دید من مخاطب باورپذیر نبود که چطور یک فرد که سیاسی هم هست به این راحتی گول می‌خورد؟

آنهايي که اطلاع دارند، می‌دانند بسیاری از آدم‌هایی که درگیر نفوذ شدند و خودشان تبدیل به عامل شدند با یک سری اتفاقات ساده به تور دام‌های جاسوسی افتاده‌اند. به‌ویژه این‌که برای به‌دست آوردن چیزهایی خیلی راحت مورد اخاذی قرار گرفتند و مجبور شدند به معاندین باج بدهند. پدیده نفوذ همین است.

ایده دادستان را خیلی پسندید و خواست این طرح در قالب سریال شکل بگیرد. من در ابتدا گفتم مضامین سریال دادستان ملتهب است، شاید آنتن تلویزیون محدودیت‌هایی در این باره داشته باشد که سینما ندارد، به همین دلیل خواستم به دلیل نگاه متفاوتی که دادستان به مفاهیم عدالت‌خواهی، فساد اقتصادی و... دارد، پشت کار بایستد. پیشنهادهایی هم مسؤولان سازمان همچون آقای علی‌عسکری و آقای رمضان نژاد برای سریال داشتند و قرار شد طرح سینمایی با تغییراتی به مینی‌سریال تبدیل شود. البته شخصاً درباره ساخت مینی‌سریال دغدغه‌هایی داشتم و این‌که مینی‌سریال تا میان مردم جا بیفتد، تمام می‌شود و در این صورت مخاطب چندانی نخواهد داشت اما اعتقاد داشتم اگر تلویزیون نگاه متفاوتی به کار داشته باشد و تیزر و تبلیغات درست انجام شود، مردم را برای تماشای سریال از ابتدا آماده تال به گروه ملحق شوند و طرح را برای ساخت یک مینی‌سریال بسط بدهند.

محاکمه می‌شوند. این‌که دیر این‌ماجر ا انجام شده، بحث دیگری است اما همه این موارد نتیجه مبارزات عدالتخواهی است. در واقع صحبت‌های ابودر، عماد و آذر (برزو ارجمند، کاوه سماک‌باشی و هلیا امامی) نتیجه تجربه‌های شخصی خودم برای مبارزه با مفاسد اقتصادی است.

«بخشی از انتقادها مربوط به دیالوگ‌های این سه شخصیت است و می‌گویند غیر واقعی است. شما چه نظری دارید؟

خانه پوشالی سریال سیاسی است و مخاطب در این سریال رقابت در حزب را می‌بیند و ۹۰درصد دیالوگ‌هایش سیاسی است و درباره رای دادن، رای خریدن، نفوذ و... بنابراین ما در یک سریال سیاسی که مطالبات عدالت اجتماعی داریم نمی‌توانیم دیالوگ‌های عاشقانه بگذاریم. باید دیالوگ‌ها سیاسی باشد. اتفاقاً بازخورد خوب مردم نشان می‌دهد که مردم شخصیت‌ها را باور کردند. وقتی «ا قسمت بالای دو و نیم میلیون مخاطب در تلویبیون دارد، رکورد کمی نیست. مردم با تماشای رای خریدن، نفوذ و... باور کردند که مردم می‌دهند که مردم شخصیت‌ها را باور کردند. وقتی «ا قسمت بالای دو و نیم میلیون مخاطب در تلویبیون دارد، رکورد کمی نیست. مردم با تماشای رای خریدن، نفوذ و... باور کردند که مردم می‌دهند که مردم شخصیت‌ها را باور کردند. وقتی «ا قسمت بالای دو و نیم میلیون مخاطب در تلویبیون دارد، رکورد کمی نیست. مردم با تماشای رای خریدن، نفوذ و... باور کردند که مردم می‌دهند که مردم شخصیت‌ها را باور کردند. وقتی «ا قسمت بالای دو و نیم میلیون مخاطب در تلویبیون دارد، رکورد کمی نیست. مردم با تماشای رای خریدن، نفوذ و... باور کردند که مردم می‌دهند که مردم شخصیت‌ها را باور کردند.

زمان مردم است و این حجم استقبال می‌گوید که در گفتمان‌سازی سریال موفق بوده‌ایم.

ای‌کاش گوش شنوا از سالیان قبل بود

«شما از سال‌ها پیش و از زمانی که روزنامه‌نگار بودید، دغدغه‌تان عدالت اجتماعی بود و این موضوع را در کارهای مختلف‌تان نشان داده‌اید. اگر بخواهیم عدالت اجتماعی را موضوعی مرکزی نشان بدهید به چه و چوهی در دادستان پرداخت کردید و چه بخش‌هایی نقص داشته و جای کار دارد؟

کسانی که نشریاتی همچون شلمچه را از قبل می‌خواندند، می‌دانند که من همیشه سعی کرده‌بودم حرف‌هایی را بزنم و قبل‌تر هم در عالم سیاست یعنی در سال‌های ۶۹ و ۷۰ وقتی حرف‌هایم را در نشریاتم می‌گفتم، خیلی‌ها این حرف‌ها را تندروی می‌دانستند. حال پس از ۳۰ سال مسؤولان همین حرف‌ها را می‌زنند. پس اینها کندروی کردند. اگر گوش شنوایی در آن دهه‌ها بود، جلوی خیلی از آسیب‌ها گرفته می‌شد. اگر عدالت‌خواهی و قانون‌گرایی به سطح بپردازد به معلول‌ها می‌پردازد و نه به علت‌ها. بعضی مواقع رفتارهای غلط نمادین شده‌است، مثل نمازجمعه‌ها و طبقه‌بندی جایگاه و... من همه این موارد را به زبان طنز در نشریه شلمچه مطرح می‌کردم و الان ائمه‌جمعه این موضوعات را مطرح می‌کنند. بنابراین اگر نگاه کنید این نوع نگاه و کارهای هنری در زمان خودش پیشرو بود. همچنین به یاد دارید که مستند فقر و فحشا چقدر دیده شد اما در همان مقطع جلوی آن را گرفتند، اما مانع دیده‌شدنش نشد و میلیون‌ها نسخه تکثیر شد. نکته قابل‌تأمل این است که همان زمان روزنامه آمریکایی این مستند را با فیلم‌های بزرگ مقایسه می‌کرد. گرچه قبل از فقر و فحشا هم به چنین آسیب‌هایی پرداخته شده‌بود اما به معلول‌ها می‌پرداختند نه به علت‌ها. مانشان دادیم که آسیب‌های اجتماعی معلول فقر است نه این‌که دنبال متهم باشیم و انگشت اتهام را به سمت دختران فراری بگیریم. این نوع گفتمان در رقیبه آثارمان دیده می‌شود و به موضوعاتی همچون فاصله طبقاتی، اشرافیت، مدیران فاسد و... پرداخت کردم و هشدار دادم. گرچه زبان دادستان طنز نیست اما به چنین مفاهیمی پرداخته‌ام و ما به فسادهای آقاها و آقازاده‌ها می‌پردازیم که به‌راحتی به آنها پناهندگی خارج از کشور داده می‌شود. آنها چند ضلع مثلث هستند که شامل دشمن خارجی، نفوذ و فساد اقتصادی هست و هرکدام دیگری را همپوشانی می‌دهد. یکی می‌دزدد و سریع به او پناهندگی می‌دهند.

مردم بازی‌ها را دوست داشتند

«برخی انتقاد می‌کنند بازی‌ها ازجزره شده‌است. به‌عنوان مثال در صحنه‌ای که صادق (علی سلیمانی) وارد خانه شیرین (سحر قریشی) می‌شود و در اتاقی شاهد سلاح‌هاست، بازی غلو شده دارد. درحالی‌که تعداد سلاح‌ها خیلی هم زیاد نیست. آیا خودتان این مسأله را می‌پذیرید؟

این موضوع قابل نقد است. اتفاقاً مردم با بازیگران این سریال ارتباط برقرار کردند. در صفحات اجتماعی هم شاهد بازخوردهای بالای مردم هستیم. این نشان می‌دهد شخصیت برای مردم محبوب است. حتی جالب است یکی از بازیگران به من گفت مردم از تشکل‌های کارگری به او پیام دادند که سخنگوی آنها شود؛ یعنی مردم در این حد نقش‌ها را باور کردند، البته برای این‌که یک سریال محبوب باشد، عوامل زیادی جمع می‌شود تا مورد استقبال قرار گیرد. مردم این اثر را با دقت دیده‌اند و وقتی یک کاری خوب است نباید زحمات رسانه ملی را ضایع کنیم. وقتی سریال دادستان روز جمعه پخش نشد با پیام‌های زیادی روبه‌رو شدیم که می‌گفتند اگر جلوی سریال گرفته‌شده، اعتراض کنند. یا وقتی صادق (علی سلیمانی) به شهادت می‌رسد با پیام‌های زیادی روبه‌رو شده‌بود که مردم ناراحت شده‌بودند که چرا صادق به شهادت رسید. همه این موارد نشان می‌دهد سریال دادستان در میان مردم موفق است.

نه به پیشنهاد وزارت، قانع بودن به پادشاهی

«برخی انتقادهایی کردند مبنی بر این‌که دهنمکی برای ترویج عدالت‌خواهی کنترل‌شده این سریال را ساخته‌است، البته ما موافق این موضوع نیستیم اما چنین صحبت‌هایی هم شده‌است. نظر شما چیست؟

عموماً برخی کسانی که این حرف‌ها را می‌زنند، خودشان عامل نهاد‌های مختلف هستند. برخی با اسم عدالتخواهی در خدمت جریان‌های مختلف هستند هم پول می‌گیرند و هم این‌که دیگران را می‌زنند. زمانی که عدالتخواهی هزینه داشت، اینها کجا بودند؟ الان که با وجود شبکه‌های اجتماعی مثل تلگرام و... هزینه ندارد. ولی من همان موقع که هزینه داشت، حضور داشتم، زندانش را هم رفتم. جالب است که این افراد عدالت‌خواهی را هزینه جناح می‌کنند تا به اسم آن به کسب قدرت برسند. خودم به خیلی از این افراد قلم‌زدن را یاد دادم، حال آنها امروز مدعی شدند. معتقدم برای عدالت‌خواهی باید عدالت داشت.

«یعنی چی؟

یعنی این‌که با حدس و گمان نمی‌توان قضاوت کرد. امام علی (ع) تأکید کردند فاصله حق و باطل چهار انگشت است. یا حضرت آقا فرموده‌اند که برای عدالت اجتماعی وارد مصادیق نشوید. باید به دنبال راه‌حل‌ها، اتاق فکر، محتوا و... بود. خیلی‌ها اگر فرصت مرا داشتند پیشنهاد وزارت در دولت را می‌پذیرفتند اما وقتی در دولتی پیشنهاد وزارت به من شد، گفتم برای وزارت صلاحیت ندارم به پادشاهی‌ام قانع هستم. بعضی از این افراد عدالت‌خواهی را در سطح تراز جناح‌ها می‌آورند که من مخالفم و نمی‌گذارم مصادره جناح‌ها شود.

تقویت هرچه بیشتر فرهنگ احسان و انفاق، کمک به همنوع و انسجام اجتماعی اشاره کرد. با توجه به اهمیت این موضوع، برنامه خانه و خانواده از ابتدای هفته بخش‌هایی را در خصوص همدلی و نیکوکاری در شهرهای مختلف روی آنتن برده است. این برنامه چهارشنبه ۱۳ اسفند در آستانه روز احسان و نیکوکاری،

با حضور دکتر زهرا امیرآرتشانی، روان‌شناس، از آموزش همدلی و کمک کردن به کودکان می‌گوید. گفتنی است، برنامه خانه و خانواده از شنبه تا چهارشنبه، به تهیه‌کنندگی زینب برومند و اجرای فاطمه آل‌عباس ساعت ۹ از رادیو ایران پخش می‌شود.

گفت‌وگوی داغ با مسعود ده‌نمکی، کارگردان سریال

دادِستان همان حرف

«یکی از تولیدات جدید مرکز سیما فیلم، سریال دادستان است که به تهیه‌کنندگی محمد خزاعی و کارگردانی مسعود ده‌نمکی ساخته و از شبکه سه روانه آنتن شده‌است. دهنمکی کارش را با ساخت مستند فقر و فحشا شروع کرد. بعد از آن سراغ ساخت آثار سینمایی رفت و در طول سال‌های فعالیتش دو مجموعه تلویزیونی دارا و نادر را برای نوروز ۸۸ شبکه پنج و معراجی‌ها را سال ۹۳ برای پخش از شبکه یک کارگردانی کرد. هر دو این اثر طنز بود اما این بار دهنمکی سراغ یک موضوع امنیتی، پلیسی و جاسوسی رفت و سریال دادستان را کارگردانی کرد که به مفاهیمی

فاطمه عودباشی
علیرضا ملوندی

رسانه

بعضی‌ها حسادت می‌کنند

«خودتان هم در نوشتن دیالوگ‌های ملتهب سریال نقش داشتید؟

بله، من سرپرست نویسندگان بودم و طرح کلی را مشخص می‌کردیم و درباره اتفاقات می‌گفتیم.

بخش‌هایی را آقای کریمی و بخش‌هایی را آقای خودسانی می‌نوشت، اما دیالوگ‌های ملتهب سیاسی نوشته‌های خودم بود که برخی از آنها هم سر صحنه شکل می‌گرفت. مردم در این سریال که نمی‌خواهند تیراندازی و اکشن ببینند، اگر این‌طور بود سریال‌های خیلی بهتری وجود داشت که می‌توانند ببینند. مردم در دادستان به دنبال چیز دیگری بودند، می‌خواستند حرف‌های خودشان را بشنوند و به نظرم این اتفاق در سریال ما افتاد. کسانی که این نقدها را مطرح می‌کنند به این دلیل است که می‌بینند دیالوگ‌های سریال، حرف و دغدغه خودشان نیست، البته بعضی از آنها وابسته به قدرت هستند و بعضی دیگر هم ناشی از حسادت است که من به آنها اهمیت نمی‌دهم. هرچند بخشی هم ناشی از سلیقه افراد است که نمی‌توان آن را کاری کرد. اگر کسی سلیقه‌اش این دیالوگ‌ها نیست وقتی خودش سریال ساخت آنها را ننویسد، کسی که اجبار نکرده‌است.

حل مشکلات بازیگران با تهیه‌کننده

«نقش شیرین را سحر قریشی بازی کرد که در تلویزیون ممنوع الکار بود. گرچه به بازی او هم نقد است اما اگر قرار بود دوباره انتخاب کنید، آیا سراغ او می‌رفتید؟

این موضوع برای خیلی از بازیگران پیش آمده‌است. چطور آنها می‌توانند بازی کنند اما در سریال ما نمی‌شود. این اولین بار نیست و نمی‌خواهم نام ببرم اما باید بگویم این بخش به کارگردان مربوط نمی‌شود، بلکه شامل زحمات تهیه‌کننده و مدیران سازمان است. وقتی بازیگری جزو گزینه‌هاست، اگر مشکلی داشته باشد تهیه‌کننده وارد مذاکره می‌شود و موضوع را حل می‌کند و کارگردان دخیل نیست. ضمن این‌که من قبلاً باخانم قریشی کار کرده‌بودم و معتقدم نقشش را هم خیلی خوب بازی کرده است.

«گزینه‌ای دیگر به‌جای سحر قریشی برای ایفای این نقش داشتید؟

دو سه گزینه بودند اما در نهایت ما به خانم قریشی رسیدیم و از این انتخاب هم راضی هستیم.

سوژه بعدی‌ام معلوم نیست

«شما دوباره به سمت سینمای دفاع مقدس و سریال‌سازی در این حوزه می‌روید؟

هنوز به این موضوع فکر نکردم.

«از دانشنامه‌آزادگان چه‌خبر؟ نمی‌خواهید فیلمنامه بنویسید؟

دانشنامه‌آزادگان ان‌شا... تا سال آینده کامل می‌شود. این دانشنامه می‌تواند مرجع نوشتن ده‌ها فیلمنامه، رمان، داستان و... باشد و در اختیار کسانی که قصد دارند فیلمنامه یا رمان بنویسند یا پژوهش کنند قرار خواهدگرفت تا ادامه کار را عزیزان دیگر انجام دهند.